

Agenda

- Grundläggande trycksårskunskap
- Riskfaktorer & Riskbedömning
- Förebyggande åtgärder
- Positionering med sängen som hjälpmedel
- Optimal 5zon

- Frågor löpande 😊

- ✓ Ljud och bild av
- ✓ Räck upp handen vid fråga
- ✓ Använd reaktionsknappen
- ✓ Skriv i chatten:
  - ✓ Antal bakom skärmen
  - ✓ Arbetsplats/kommun
  - ✓ Profession

Kontakt: izabella.lundgren@careofsweden.se

VÅR VISION

**Tillsammans med världen
eliminera trycksår.**

TIDIG RISKBEDÖMNING

FÖREBYGGANDE ARBETE

KUNSKAP & UTBILDNING

RÄTT PRODUKT

VAD ÄR OCH HUR UPPSTÅR ETT TRYCKSÅR?

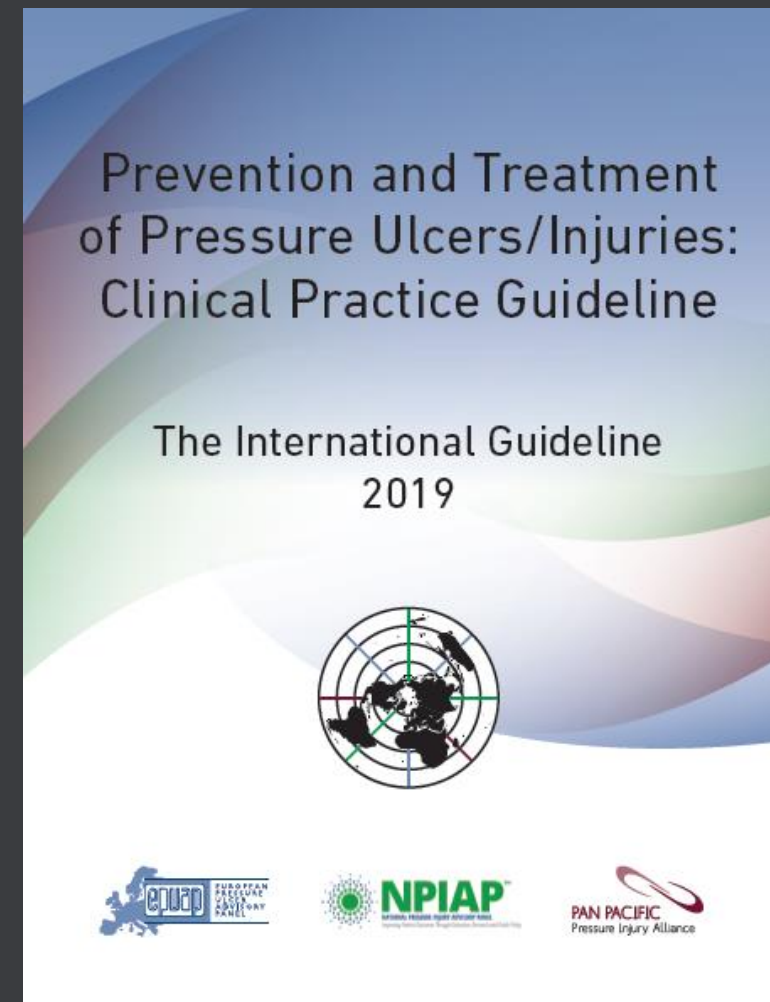
Trycksårsetiologi

Definition

“Trycksår är en lokaliserad skada på huden och/eller underliggande vävnad, som ett resultat av tryck eller tryck i kombination med skjuv.

Trycksår uppstår vanligtvis över benutskott men kan också vara relaterade till en medicinteknisk produkt eller annat föremål.”

European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline. The International Guideline. Emily Haesler (Ed). EPUAP/NPIAP/PPPIA: 2019

ORSAKER TILL TRYCKSÅR

Ischemi

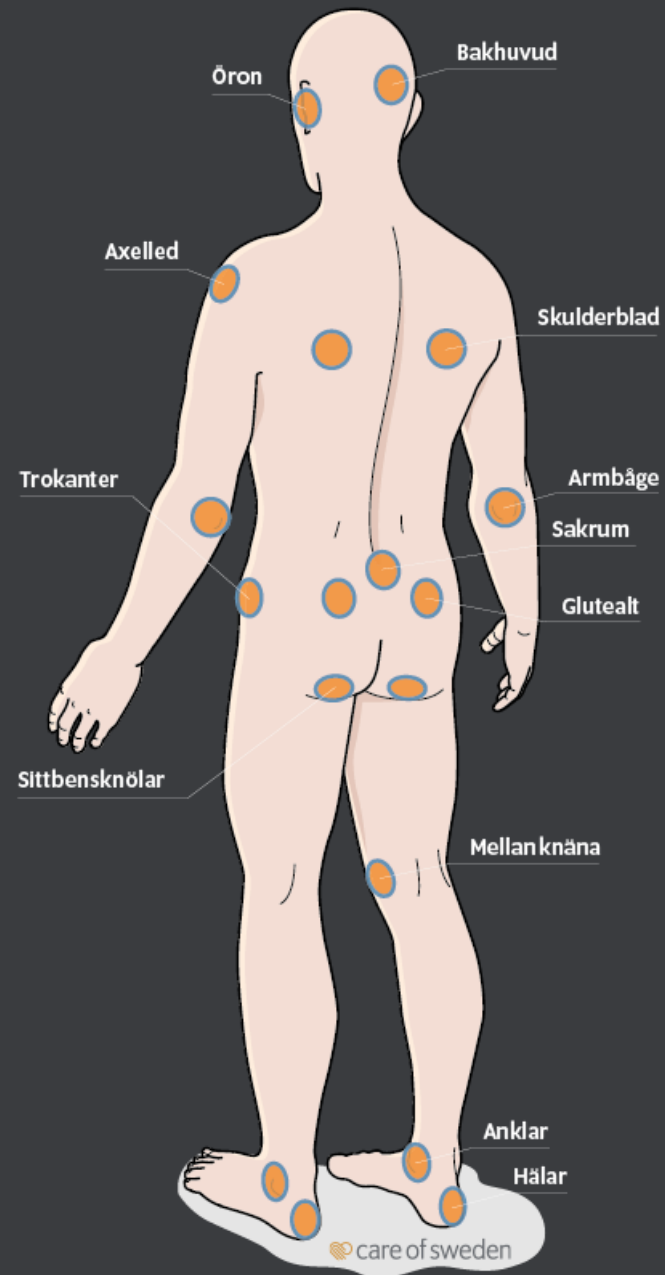
(Långsam process)

Celldeformation

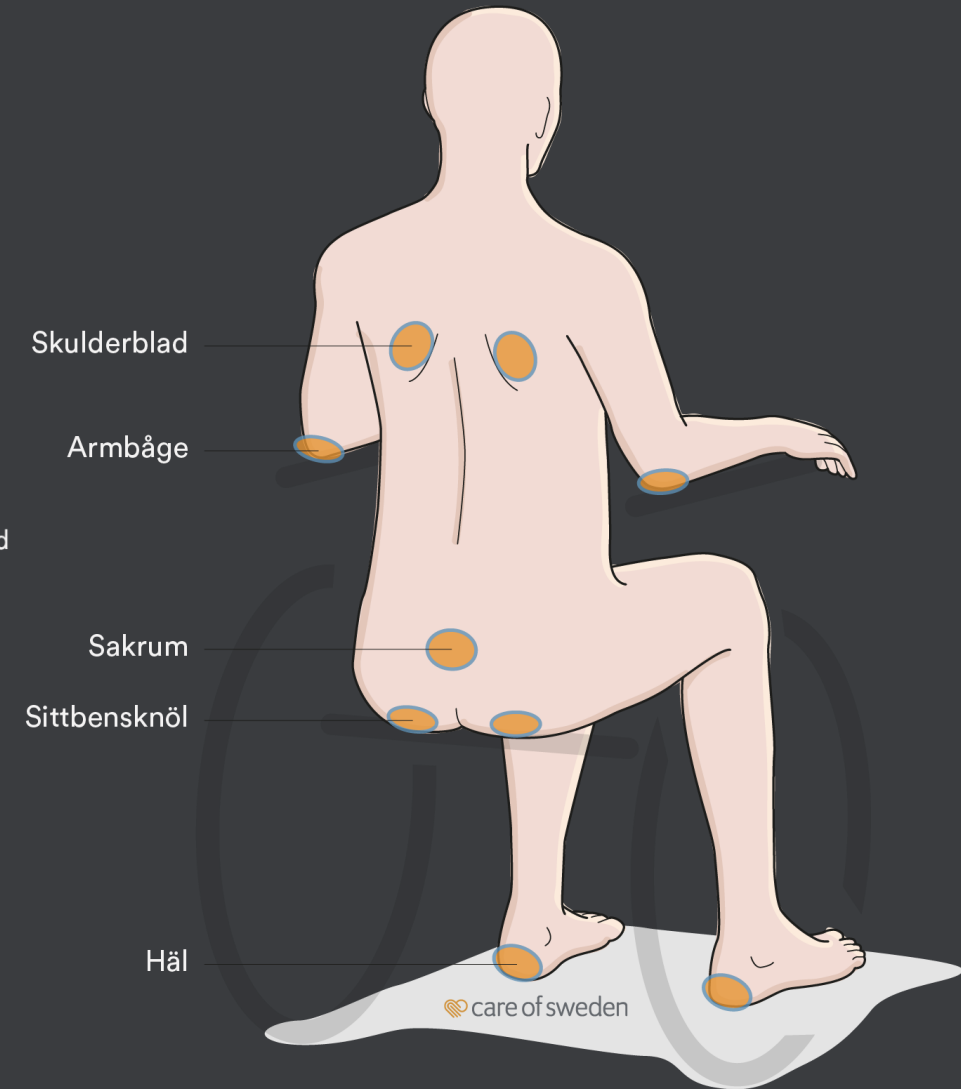
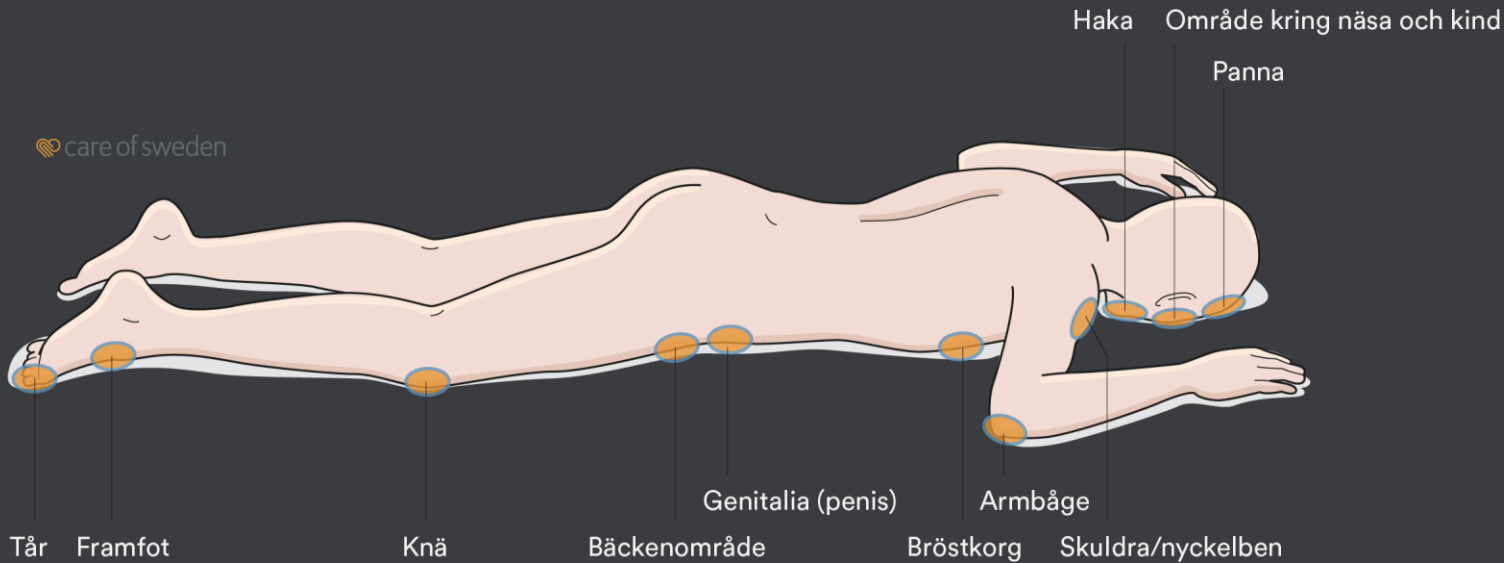
(Snabb process)

Källa: European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline. The Inter-national Guideline. Emily Haesler (Ed). EPUAP/NPIAP/PPPIA: 2019

Var på kroppen uppkommer trycksår?

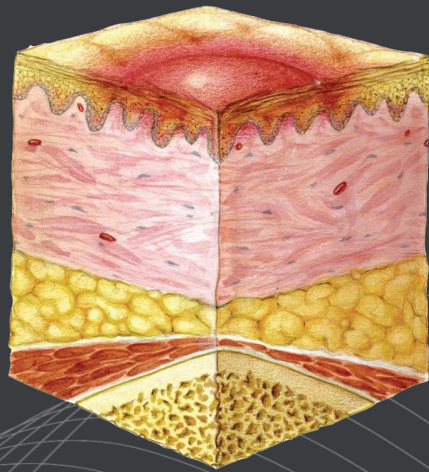

Var på kroppen uppkommer trycksår?

Kategori 1

Kvarstående rodnad/färgskillnad som inte bleknar vid tryck, hel hud.
Andra tecken som kan indikera tryckskada är temperaturskillnad, ödem,
konsistensskillnad eller ömhet/smärta.

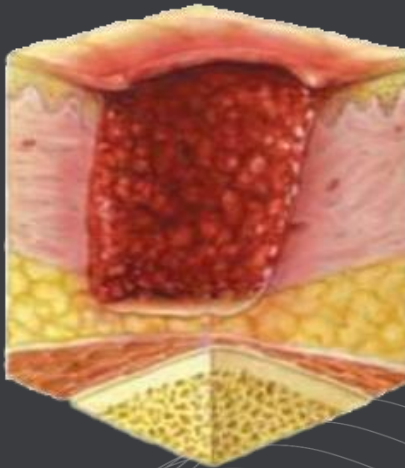
Kategori 2

Delhudskada av epidermis och/eller dermis, avskavd hud, yttligt sår eller blåsa.

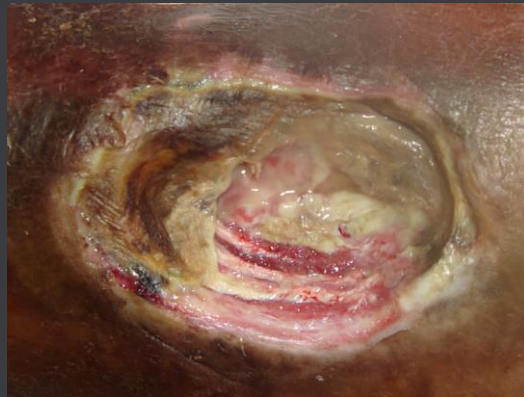
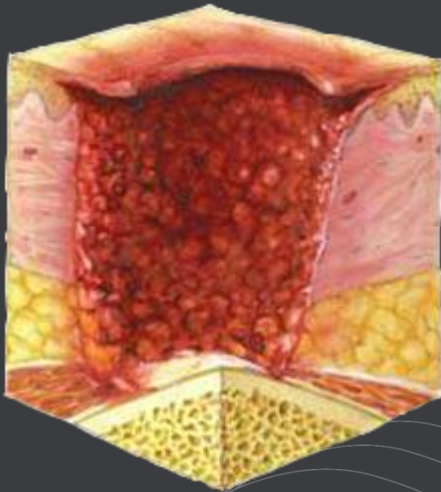
Kategori 3

Fullhudskada som omfattar hudens alla lager.

Kategori 4

Fullhudskada, vävnadsnekros eller skada på ben, muskulatur.

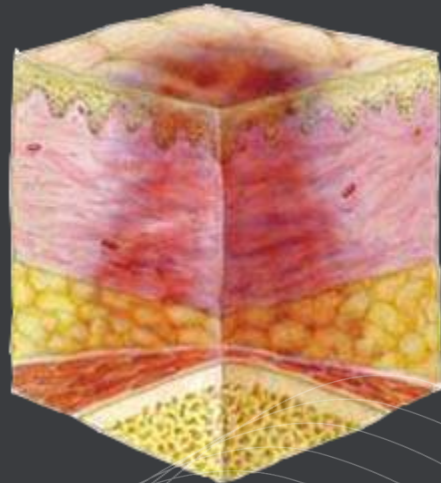
Icke klassificerbart trycksår: okänt sårdjup

Fullhudsskada där sårbotten är täckt av död vävnad. Djupet kan inte avgöras förrän tillräckligt med nekros och/eller fibrin tagits bort.

Misstänkt djup hudskada

Lila eller rödbrunt lokaliserat område med missfärgad intakt hud eller blodfylld blåsa som uppstått på grund av tryck, och/eller skjuv som medfört skada på underliggande vävnad.

IAD: inkontinens associerad dermatit

- Alltid närvaro av fukt
- Ytligt
- Oregelbundna sårkanter

RISIKFAKTORER

A woman with blonde hair and glasses, wearing a blue top, is smiling and holding a large white sheet. The image is overlaid with a dark grey semi-transparent layer. In the center, the text "En komplett riskbedömning" is written in a bold, orange, serif font.

En komplett riskbedömning

Identifiera riskpersoner

1

SNARAST EFTER ANKOMST
TILL NY VÅRDINRÄTTNING/
VÅRDPERIOD

3

UPPREPA REGELBUNDET

2

NY BEDÖMNING VID
FÖRÄNDRING AV TILLSTÅND

Identifiera riskpersoner

I en komplett riskbedömning ingår tre delar:

Validerat
riskbedömnings-
instrument

Klinisk
bedömning

Hudbedömning

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning

Snarast

”Huvud-tå”

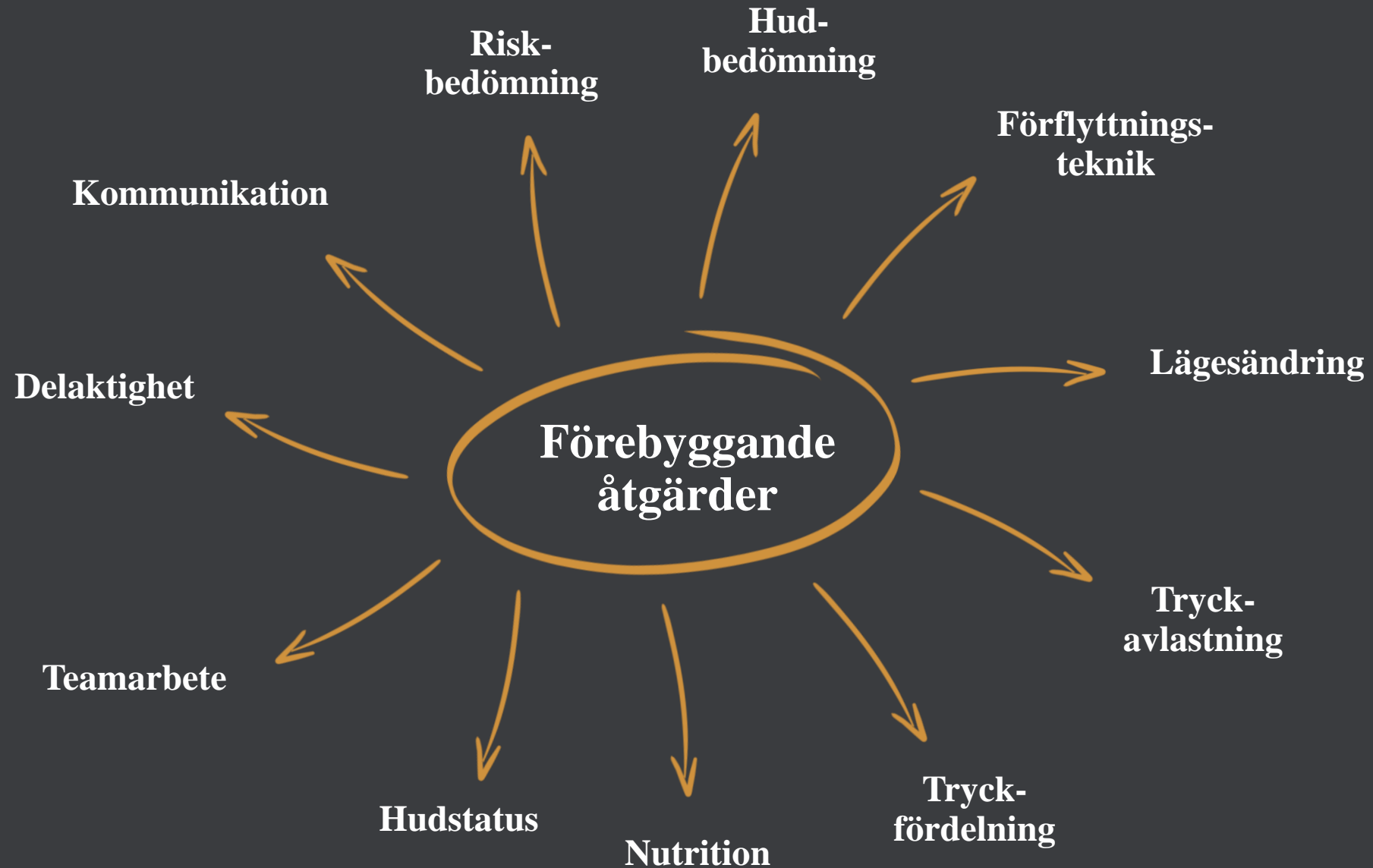
Fingertrycktestet eller
tumtestet

Dokumentera hud-
och riskbedömningen

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Lägesändring

Individuell bedömning och frekvens utifrån:

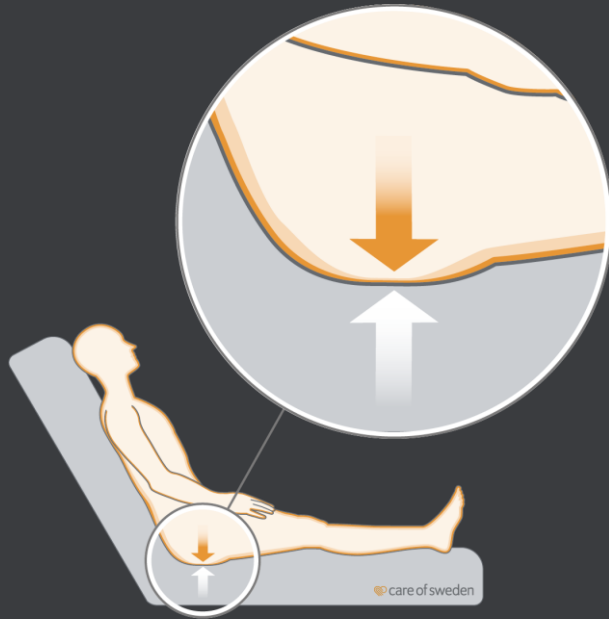
- Hudens tolerans
- Rörlighet/aktivitetsnivå
- Aldrig direkt på benutskott
- Aldrig på kvarstående rodnad
- Aldrig direkt på medicinteknisk utrustning (katetrar, drän, sonder etc.)

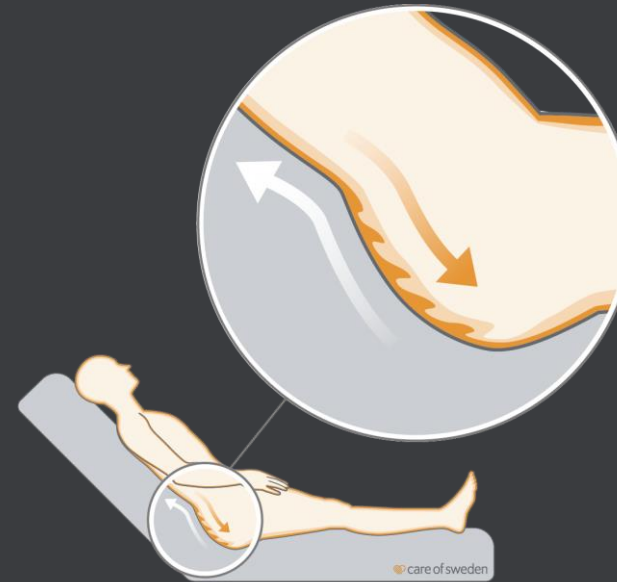

Korrekt position förebygger trycksår

PRIMÄRA ORSAKER TILL TRYCKSÅR

Tryck

Tryck & skjuv

PRIMÄRA ORSAKER TILL TRYCKSÅR

Skjuv - en kritisk faktor vid uppkomst av trycksår

*Källa: Portoghese C et al. 2024. The Role of Shear Stress and Shear Strain
in Pressure Injury Development.*

« Heel Function »

ATT FÖREBYGGA TRYCKSÅR – SLUTSATSER FRÅN STUDIER

1

**HÖJ HUVUDÄNDAN TILL
30° ELLER LÄGRE**

3

**ANVÄND MADRASSER
BESTÅENDE AV FLERA
LAGER**

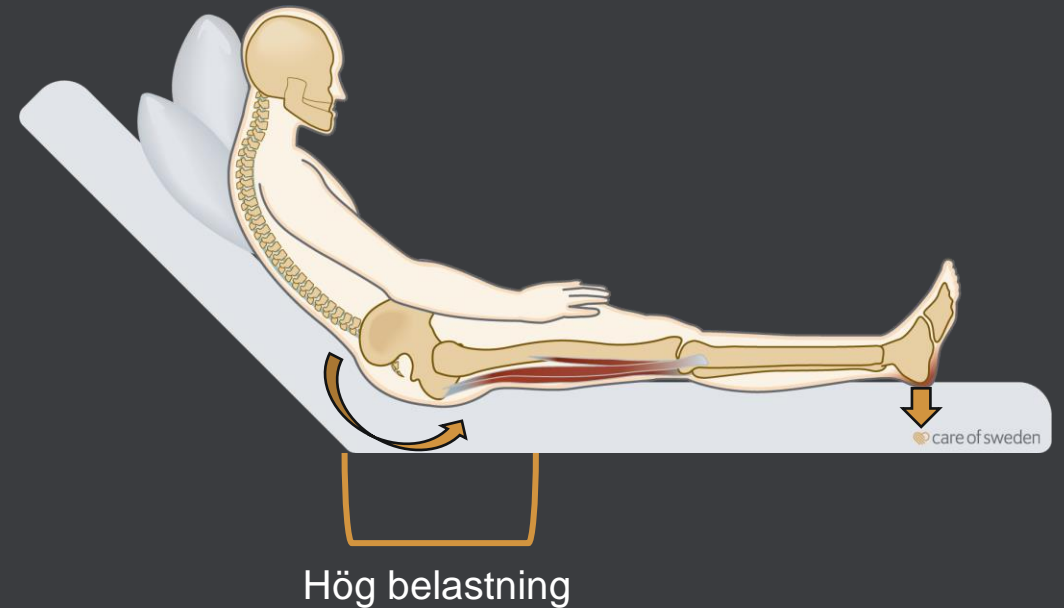
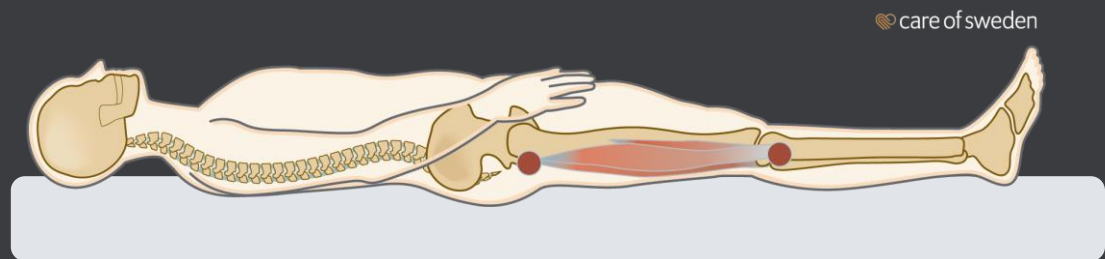
2

**HÖJ UNDER KNÄNA FÖR
ATT GE STÖD**

(1) Portoghese C et al. 2024. The Role of Shear Stress and Shear Strain in Pressure Injury Development.

(2) European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline. The International Guideline. Emily Haesler (Ed.). EPUAP/NPIAP/PPIA: 2019

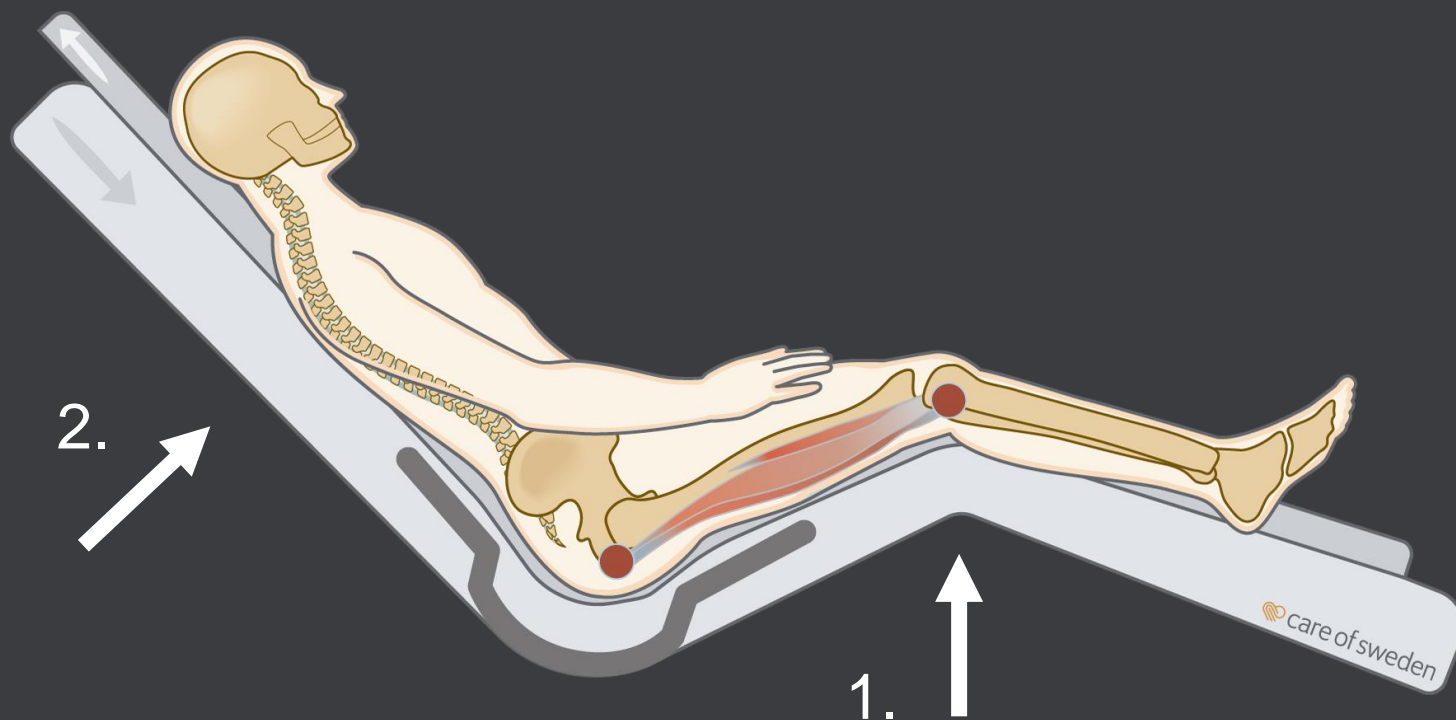
Sängens rörelse *och* kroppens fysiologi

[Video by Sonenblum and Springle](#)

(Hermans & Call, 2015). (Fontaine et al., 1998) (European Pressure Ulcer Advisory Panel & Alliance, 2019)

Korrekt positionering förebygger trycksår och ökar individens självständighet

OPTIMAL 5ZON®

Bidrar till att främja patientsäkerhet och klinisk effektivitet

Bäddmadrass

65kg/m³ + 90N

Basmadrass

50kg/m³ + 120N

Skumkvalitet

Kubskuren
bäddmadrass

DuoCore®

Tvådelad och
strumpad
skumkärna

OPTIMAL 5ZON®

0kg - 180kg

- Högdensitetsskum för patientsäkerhet och lång livslängd
- DuoCore främjar en upprätt sittande position och därmed självständighet.
- Kubskuren bäddmadrass för jämn tryckfördelning
- Tvådelad och strumpad skumkärna för minskad påverkan från skjuvkrafter

Tack!

careofsweden.se

